TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2006 m. lapkričio 9 d.*

Byloje C-205/05

dėl 2005 m. balandžio 14 d. *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwy* (Prancūzija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. gegužės 11 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fabien Nemec

prieš

Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai R. Schintgen (pranešėjas), J. Makarczyk, G. Arestis ir L. Bay Larsen,

* Proceso kalba: prancūzų.

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė K. Sztranc-Sławiczek, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. kovo 23 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— M. Nemec, atstovaujamo advokato M. Gamelon,

— *Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est*, atstovaujamos advokatų A. Schaf Codognet ir F. Verra,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir C. Bergeot-Nunes,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos J. Statford,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos D. Martin,

susipažinęs su 2006 m. balandžio 27 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką 15 straipsnio, iš dalies pakeistų ir atnaujintų 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71 ir Reglamentas Nr. 574/72), bei 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, p. 1) ir EB 39 straipsnio išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas byloje tarp F. Nemec ir *Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est* (toliau – CRAM) dėl pastarosios atsisakymo apskaičiuojant išmokos asbesto poveikį patyrusiems darbuotojams, kurie anksčiau laiko nutraukia darbinę veiklą (toliau – ACAATA), dydį atsižvelgti į F. Nemec Belgijoje pagal darbo sutartį gautą darbo užmokestį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Reglamentas Nr. 1408/71

3 Reglamento Nr. 1408/71 1 straipsnis numato:

„Šiame reglamente:

<...>

t) išmokos ir pensijos reiškia visas išmokas ir pensijas, įskaitant visas jų dalis, išmokamas iš valstybinių fondų, periodiškus padidinimus ir priemokas pagal III skyriaus nuostatas, vienkartines išmokas, kurios gali būti išmokamos vietoj pensijų, ir mokėjimus, susijusius su įmokų kompensavimu;

<...>“

4 Reglamento Nr. 1408/71 3 straipsnio „Vienodų sąlygų taikymas“ 1 dalis nurodo:

„Laikantis šio reglamento specialių nuostatų, vienos iš valstybių narių teritorijoje gyvenantiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios prievolės ir jie naudojasi tomis pačiomis išmokomis, kaip ir valstybės piliečiai.“

5 Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalis apibrėžia jo materialinę taikymo sritį:

„Šis reglamentas taikomas visiems teisės aktams, kurie apima šias socialinės apsaugos sritis:

a) ligos ir motinystės išmokas;

b) invalidumo išmokas, įskaitant tas, kurios skirtos darbingumui išsaugoti ar atgauti;

c) senatvės išmokas;

d) išmokas išlaikytiniams;

e) išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų;

f) išmokas mirties atveju;

g) bedarbio išmokas;

h) išmokas šeimai.“

6 To paties 4 straipsnio 2 dalis numato, kad reglamentas „taikomas visoms bendrosioms ir specialioms socialinės apsaugos sistemoms, nepaisant to, ar jos susijusios ar nesusijusios su įmokų mokėjimu <...>“.

7 Šio reglamento III dalies 4 skyriaus, reglamentuojančio nelaimingus atsitikimus darbe ir profesines ligas, 58 straipsnio „Piniginių išmokų apskaičiavimas“ 1 dalis nurodo:

„Valstybės narės, pagal kurios teisės aktus išmokos pinigais apskaičiuojamos remiantis uždarbio vidurkiu, kompetentinga įstaiga tokį uždarbio vidurkį nustato tik pagal patvirtintas pajamas, kurios buvo mokamos laikotarpiais pagal minėtus teisės aktus“.

Reglamentas Nr. 574/72

8 Reglamento Nr. 574/72 15 straipsnis numato „bendrąsias laikotarpių sumavimo taisykles."

Reglamentas Nr. 883/2004

9 Pagal Reglamento Nr. 883/2004 87 straipsnio 1 dalį „neįgyjama jokių teisių iki jo įsigaliojimo".

10 Šio reglamento 90 straipsnio 1 dalis numato, kad „Reglamentas <...> Nr. 1408/71 <...> nuo šio reglamento taikymo dienos panaikinamas".

11 Reglamento Nr. 883/2004 91 straipsnis nurodo:

„Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Jis taikomas nuo įgyvendinimo reglamento įsigaliojimo dienos."

Nacionalinės teisės aktai

12 1998 m. gruodžio 23 d. Įstatymas Nr. 98-1194 dėl socialinės apsaugos finansavimo 1999 metais (1998 m. gruodžio 27 d. JORF, p. 19646), iš dalies pakeistas 1999 m. gruodžio 29 d. Įstatymu dėl socialinės apsaugos finansavimo 2000 metais (1999 m. gruodžio 30 d. JORF, p. 19706, toliau – Įstatymas Nr. 98-1194), nustato specialią tvarką dėl asbesto poveikį patyrusių darbuotojų ir buvusių darbuotojų darbinės veiklos nutraukimo anksčiau laiko. Įstatymo Nr. 98-1194 41 straipsnis nurodo:

„I. — Įmonių, gaminančių medžiagas, į kurių sudėtį įeina asbestas, įmonių, užsiimančių nedegiais asbesto skysčiais ir termoizoliacija, arba laivų statybos ar jų taisymo įmonių pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams ir buvusiems darbuotojams mokama anksčiau laiko nutrauktos darbinės veiklos išmoka, jeigu jie nebevykdo jokios profesinės veiklos ir atitinka šias sąlygas:

1) laikotarpiu, per kurį buvo gaminamas arba apdorojamas asbestas arba asbesto medžiagos, dirba arba dirbo vienoje iš pirmiau minėtų įmonių ir yra įrašytas į Darbo, Socialinės apsaugos ir Finansų ministrų įsakymu patvirtintą sąrašą;

2) yra sulaukęs nustatyto amžiaus, kuris gali skirtis, atsižvelgiant į 1 dalyje išvardytose įmonėse vykdyto darbo trukmę, tačiau negali būti mažesnis nei 50 metų;

<...>

Sulaukę 50 m. amžiaus pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai arba buvę darbuotojai, kuriems pagal bendrąją sistemą buvo pripažinta dėl asbesto poveikio atsiradusi profesinė liga ir kurie minimi Darbo, Socialinės apsaugos ir Finansų ministrų įsakymu patvirtintame sąraše, taip pat turi teisę gauti anksčiau laiko nutrauktos darbinės veiklos išmoką.

Anksčiau laiko nutrauktos darbinės veiklos išmoka negali būti mokama kartu su viena iš Socialinės apsaugos kodekso L 131-2 straipsnyje minimų pajamų ir išmokų ar su senatvės, invalidumo ar paankstinto išėjimo į pensiją išmoka arba anksčiau laiko nutrauktos darbinės veiklos išmoka, išskyrus pagal kitos pastraipos nuostatas.

Išmokos skirtumas gali būti papildomai mokamas kartu su invalidumo pensija arba pervedimo pensija arba senatvės pensijomis, kurioms taikomi Socialinės apsaugos kodekso VII knygos I antraštinės dalies I skyriuje minimi specialūs susitarimai, jeigu išmoka apskaičiuojama laikantis šiame straipsnyje įtvirtintų sąlygų.

II. — Išmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į atnaujintą paskutinių 12 mėnesių – dekrete nustatytomis sąlygomis neatsižvelgiama į tam tikrus darbo laikotarpius, kuriais buvo sumažintas atlyginimas, – pagal darbo sutartį dirbančio asmens gauto darbo užmokesčio bendrą sumą. Ji padidinama taip pat, kaip ir pagal Darbo kodekso L. 322-4 straipsnio antrą įtrauką mokamos išmokos.

<...>

Išmoka nebemokama, kai jos gavėjas įvykdo visos senatvės pensijos gavimo reikalavimus, kaip tai numatyta Socialinės apsaugos kodekso L. 351-1 ir L. 351-8 straipsniuose.

<...>".

13 1999 m. kovo 29 d. Dekreto Nr. 99–247 dėl socialinės apsaugos finansavimo 1999 m. įstatymo 41 straipsnyje numatytos anksčiau laiko nutrauktos darbinės veiklos išmokos skyrimo (1999 m. kovo 31 d. JORF, p. 4471) 2 straipsnis nurodo:

„Apskaičiuojant išmoką remiamasi baziniu darbo užmokesčiu, kuris nustatomas atsižvelgiant į suinteresuotojo asmens Socialinės apsaugos kodekso L. 242-1 straipsnyje minimas už pastarųjų 12 mėnesių laikotarpį gautas pajamas. Pagal Socialinės apsaugos kodekso R. 351-29-2 straipsnį į šias pajamas, prireikus jas dar kartą peržiūrėjus, atsižvelgiama jas padidinant iki dvigubai padidintos to paties kodekso, galiojančio teisės į išmoką atsiradimo dieną, L. 241-3 straipsnyje numatytos ribos. Bazinis darbo užmokestis prilygsta apskaičiuotam vidutiniam mėnesiniam atlyginimui.

Mėnesinės išmokos dydis yra 65 % bazinio darbo užmokesčio dydžio, apibrėžto pirmesnėje pastraipoje neviršijant Socialinės apsaugos kodekso L. 241-3 straipsnyje numatytos ribos, prie kurios pridedama 50 % bazinio darbo užmokesčio, kurį sudaro atlyginimo dalis, nuo vieno iki dviejų kartų didesnė už šią ribą.

Minimali išmoka negali būti mažesnė nei Darbo kodekso L. 351-3 straipsnyje numatyta draudimo išmoka. Vis dėlto garantuojamos išmokos dydis negali viršyti 85 % bazinio darbo užmokesčio."

14 Socialinės apsaugos kodekso L. 242-1 straipsnis numato:

„Apskaičiuojant socialinio draudimo, nelaimingų atsitikimų darbe ar šeimos išmokų įmokas, atlyginimu laikomos visos pajamos, gautos už darbą arba atsirandančios dėl darbo santykių, o būtent – darbo užmokestis arba uždarbis, atostogpinigiai, sumos, atskaitytos iš darbuotojų įmokų, išmokos, premijų išmokos ir kitos piniginės išmokos, natūrinės išmokos ir pinigai, gauti tiesiogiai arba tarpininkaujant trečiosioms šalims kaip arbatpinigiai <...>.

<...>“.

15 1999 m. birželio 9 d. Aplinkraštis Nr. DSS/4B/99/332, kuriuo įgyvendinama tvarka dėl asbesto poveikį patyrusių darbuotojų darbinės veiklos nutraukimo anksčiau laiko, skirtas nustatyti išmokos, mokamos darbuotojams, patyrusiems asbesto poveikį, skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo iš regioninių sveikatos draudimo fondų taisykles. Šis aplinkraštis nustato, kad, kiek tai susiję su šios išmokos apskaičiavimo metodu ir su darbo laikotarpiais užsienyje, „egzistuoja kelios galimybės. Į su įmokomis susijusius laikotarpius atsižvelgiama, jeigu pagal darbo sutartį dirbantis asmuo moka socialinio draudimo įmokas pagal Socialinio draudimo kodekso L. 242-1 straipsnį. Kitais atvejais reikia atsižvelgti į dirbant Prancūzijoje paskutiniais metais gautą darbo užmokestį“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

16 Prancūzijoje gyvenantis 1954 m. gimęs Prancūzijos pilietis F. Nemec keletą metų dirbo šioje valstybėje įsteigtoje įmonėje. Nustatyta, jog dirbdamas šį darbą jis patyrė asbesto poveikį.

17 Kadangi 1994 m. F. Nemec darbdavys visiškai nustojo vykdyti veiklą Prancūzijoje, jis buvo atleistas iš darbo, bet tais pačiais metais įsidarbino Belgijos įmonėje, įsteigtoje už dešimt kilometrų nuo jo gyvenamosios vietos Prancūzijoje. Per visą darbo pagal darbo sutartį Belgijoje laikotarpį F. Nemec ir toliau gyveno Prancūzijoje bei mokėjo joje mokesčius.

18 1995 m. kompetentinga Prancūzijos valdžios institucija pripažino, kad F. Nemec dėl patirto asbesto poveikio susirgo profesine liga.

19 Po to, kai F. Nemec 2004 m. kovo mėn. pateikė prašymą, tų pačių metų gegužės mėn. CRAM jam pranešė, jog nuspręsta jam paskirti ACAATA. Pagal tuo metu galiojusius nacionalinės teisės aktus šios išmokos dydis buvo apskaičiuotas remiantis F. Nemec vidutiniu darbo užmokesčiu, kurį jis gavo dirbdamas pagal darbo sutartį Prancūzijoje paskutiniuosius dvylika mėnesių.

20 Suinteresuotasis asmuo šį sprendimą apskundė CRAM taikinimo komitete tvirtindamas, kad CRAM neatsižvelgė į jo paskutinį Belgijoje gautą darbo užmokestį, kuris yra didesnis nei tas, kuriuo buvo remtasi apskaičiuojant ACAATA.

21 Šis taikinimo komitetas, remdamasis Aplinkraščiu Nr. DSS/4B/99/332, šį skundą atmetė.

22 Tokiomis aplinkybėmis F. Nemec kreipėsi į *Tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwy*, kuris nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar CRAM F. Nemec atžvilgiu priimtas ginčijamas sprendimas, kuriuo, apskaičiuojant darbuotojų, dirbančių su asbestu, išmoką, kuri jam buvo paskirta pagal 1998 m. gruodžio 23 d. Įstatymo Nr. 98-1194 41 straipsnį, atsisakoma atsižvelgti į suinteresuotojo asmens Belgijoje gautą darbo užmokestį, nes, atsižvelgiant į 1999 m. kovo 29 d. Dekreto dėl Įstatymo Nr. 99-247 taikymo 2 straipsnį ir 1999 m. birželio 9 d. Aplinkraštį Nr. DSS/4B/99, nuo šio darbo užmokesčio nebuvo mokamos socialinės apsaugos įmokos pagal Prancūzijos socialinės apsaugos kodekso L 242-1 straipsnį, sudaro kliūtį (EB) 39 straipsnyje nustatytam laisvam judėjimui, pažeidžia Reglamentą Nr. 883/2004 arba Reglamento <...> Nr. 574/72 15 straipsnį?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

23 Prancūzijos vyriausybė tvirtina, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes jame nėra pakankamai aiškiai nurodytos pateikto klausimo faktinės aplinkybės ir pagrindinės teisinės nuostatos.

24 Iš tikrųjų iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą negalima nustatyti, ar F. Nemec patyrė asbesto poveikį dirbdamas kitose valstybėse narėse nei Prancūzijos Respublika, ir jame nurodytos nacionalinės teisės nuostatos yra

neaiškios ir dviprasmiškos. Be to, Prancūzijos vyriausybė tvirtina, kad nacionalinis teismas aiškiai nenurodė priežasčių, dėl kurių jis turėjo kreiptis dėl įvairių šiame sprendime nurodytų Bendrijos nuostatų išaiškinimo, ir kokį ryšį jis nustatė tarp šių nuostatų ir pagrindinėje byloje nagrinėjamam ginčui taikytinų nacionalinės teisės aktų.

25 Šiuo klausimu primintina, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką siekiant, jog nacionaliniam teismui būtų pateiktas naudingas Bendrijos teisės išaiškinimas, reikalaujama, jog jis apibrėžtų pateikiamo klausimo faktines aplinkybes ir pagrindines teisines nuostatas arba bent paaiškintų šį klausimą pagrindžiančias faktines aplinkybes (žr., *inter alia*, 1993 m. sausio 26 d. Sprendimo *Telemarsicabruzzo ir kt.*, C-320/90–C-322/90, Rink. p. I-393, 6 punktą; 1998 m. liepos 8 d. Nutarties *Agostini*, C-9/98, Rink. p. I-4261, 4 punktą; 2004 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *Carbonati Apauni*, C-72/03, Rink. p. I-8027, 10 punktą ir 2006 m. kovo 23 d. Sprendimo *Enirisorse*, C-237/04, Rink. p. I-2843, 17 punktą).

26 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, jog svarbu, kad nacionalinis teismas pateiktų bent minimalius paaiškinimus dėl jo prašomų išaiškinti Bendrijos teisės nuostatų pasirinkimo priežasčių ir dėl, jo manymu, egzistuojančio ryšio tarp šių nuostatų ir byloje taikomų nacionalinės teisės aktų (2000 m. birželio 28 d. Nutarties *Laguillaumie*, C-116/00, Rink. p. I-4979, 16 punktas; minėtų sprendimų *Carbonati Apuani* 11 punktas ir *Enirisorse* 21 punktas).

27 Nagrinėjamu atveju reikia pripažinti, kad Teisingumo Teismas turi pakankamai informacijos, leidžiančios jam naudingai atsakyti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

28 Iš tikrųjų, viena vertus, sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą yra trumpai, bet aiškiai nurodytos faktinės ginčo aplinkybės ir taikytina nacionalinė teisė. Iš to išplaukia, kad šis ginčas iškilo pateikus prašymą paskirti išmoką pagal Prancūzijos teisės aktus, kurią suinteresuotasis asmuo turėjo teisę gauti, nes jis neginčijamai atitiko jos skyrimo sąlygas. Kita vertus, sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aiškiai nurodytos priežastys, kodėl nacionalinis teismas pasirinko prašomas išaiškinti Bendrijos tesės nuostatas, ir jų ryšys su šiam ginčui taikytinais nacionalinės teisės aktais.

29 Tokiomis aplinkybėmis Prancūzijos vyriausybės argumentai yra nepagrįsti, todėl prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinio klausimo

30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar sprendimas apskaičiuojant ACAATA neatsižvelgti į F. Nemec Belgijoje gautą atlyginimą pažeidžia Reglamentą Nr. 883/2004.

31 Pagal šio reglamento 91 straipsnį, jis įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir taikomas tik nuo įgyvendinimo reglamento įsigaliojimo.

32 Iki tos dienos nebuvo priimtas Reglamento Nr. 883/2004 įgyvendinimo reglamentas, todėl iš to neišvengiamai daroma išvada, jog ir toliau buvo taikomos Reglamento Nr. 1408/71 nuostatos.

33 Iš to išplaukia, kad nacionalinio teismo pateiktą klausimą reikia nagrinėti atsižvelgiant į pastarąjį reglamentą.

34 Be to, kaip nurodė šalys pagrindinėje byloje, Prancūzijos vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija, tokią išmoką kaip ACAATA, kuri skiriama buvusiems darbuotojams, patyrusiems asbesto poveikį ir atitinkantiems nacionalinės teisės aktuose apibrėžtas sąlygas, individualiai nevertinant jų asmeninių poreikių, reikia laikyti socialinės apsaugos išmoka pagal Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnio 1 dalies e punktą, t. y. nuostatą, numatančią išmokas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų.

35 Kalbant apie pagrindinės bylos dalyką, t. y. ACAATA, nustatomą pagal jos gavėjo pajamas, apskaičiavimo tvarką, CRAM, Prancūzijos vyriausybė ir Jungtinės Karalystės vyriausybė mano, kad atsisakymas atsižvelgti į užsienyje gautą darbo užmokestį, už kurį nebuvo mokamos socialinės apsaugos įmokos pagal valstybės narės, kuriai priklauso kompetentinga šią išmoką paskirti galinti institucija, teisės aktus, yra suderinamas su Reglamento Nr. 1408/71 58 straipsniu.

36 Teisingumo Teismas dėl nuostatos, suformuluotos analogiškai, kaip minėtas 58 straipsnis, jau yra nusprendęs, jog tokia nuostata neapsiriboja vien taikytinų teisės aktų nustatymu tam, kad būtų nustatytas bazinis vidutinio darbo užmokesčio laikotarpis, bet taip pat ja siekiama nustatyti darbo užmokestį, į kurį kompetentinga institucija turi atsižvelgti pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus apskaičiuodama vidutinį tam tikro laikotarpio darbo užmokestį, kuriuo remiantis apskaičiuojamos piniginės išmokos (žr. šiuo klausimu 1979 m. liepos 11 d. Sprendimo *Pennartz*, 268/78, Rink. p. 2411, 8 ir 9 punktus).

37 Vis dėlto pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1408/71 58 straipsnį, kaip ir visas šio reglamento nuostatas, reikia aiškinti atsižvelgiant į EB 42 straipsnį (šiuo klausimu žr. 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimo *Reichling*, C-406/93, Rink. p. I-4061, 21 punktą ir 1996 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Lafuente Nieto*, C-251/94, Rink. p. I-4187, 33 ir 38 punktus).

38 Šios pastarosios nuostatos, skirtos palengvinti laisvą darbuotojų judėjimą, tikslas – siekti, jog darbuotojai migrantai neprarastų teisių į socialinės apsaugos išmokas ir jos nebūtų sumažintos dėl to, kad jie pasinaudojo EB sutartimi suteikta teise laisvai judėti (žr. minėto sprendimo *Reichling* 24 punktą ir sprendimo *Lafuente Nieto* 33 ir 38 punktus bei 1997 m. spalio 9 d. Sprendimo *Naranjo Arjona ir kt.* C-31/96–C-33/96, Rink. p. I-5501, 20 punktą ir 1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Grajera Rodríguez*, C-153/97, Rink. p. I-8645, 17 punktą).

39 Todėl neginčijama, jog pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai darbuotojams migrantams gali sudaryti nepalankesnes sąlygas nei darbuotojams, vykdantiems savo veiklą vienoje valstybėje narėje.

40 Iš tikrųjų pagal šiuos teisės aktus darbuotojui migrantui, kaip antai F. Nemec, buvo pritaikytas ACAATA apskaičiavimo metodas, kuris grindžiamas daugiau nei prieš 10 metų gautu darbo užmokesčiu ir dėl to yra visiškai nesusijęs su dabartine šio suinteresuotojo asmens situacija, nors jo kolegų, ir toliau dirbančių Prancūzijoje, atveju buvo atsižvelgta į paskutinį faktinį darbo užmokestį. Todėl tokio darbuotojo išmoka, lyginant su ta, kurią jis būtų gavęs, jei nebūtų pasinaudojęs savo teise laisvai judėti, yra sumažinta.

41 Pareiga darbuotojams migrantams, pasinaudojusiems savo teise laisvai judėti, nesudaryti nepalankesnių sąlygų nereiškia, kad Reglamento Nr. 1408/71 58 straipsnio 1 dalis tiek, kiek ji skaičiuojant pinigines išmokas neleidžia atsižvelgti į kitoje valstybėje narėje gautą darbo užmokestį, būtų laikoma prieštaraujančia EB 42 straipsniui. Iš tikrųjų ši pareiga reiškia, kad šios išmokos būtų tokios pačios darbuotojui migrantui, kaip ir tuo atveju, jeigu jis nebūtų pasinaudojęs savo teise laisvai judėti (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Lafuente Nieto* 39 punktą; sprendimo *Naranjo Arjona ir kt.* 21 punktą ir sprendimo *Grajera Rodríguez* 18 punktą).

42 Taigi tokiomis pagrindinėje byloje nagrinėjamomis aplinkybėmis, kai nors pagal Reglamento Nr. 1408/71 58 straipsnio 1 dalį reikia atsižvelgti tik į valstybės narės, kuriai priklauso kompetentinga institucija, gaunamą darbo užmokestį, vis dėlto šio darbo užmokesčio dydis turi būti atnaujintas ir padidintas, kad jis atitiktų suinteresuotojo asmens darbo užmokestį, kurį, atsižvelgus į jo profesinės karjeros eigą, jis galėjo pagrįstai gauti, jei ir toliau būtų vykdęs savo veiklą atitinkamoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Lafuente Nieto* 40 punktą; sprendimo *Naranjo Arjona ir kt.* 22 punktą ir sprendimo *Grajera Rodríguez* 19 punktą).

43 Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad Reglamento Nr. 1408/71 58 straipsnio 1 dalis, kurią reikia aiškinti pagal EB 42 straipsnio tikslą, reikalauja, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamoje situacijoje apskaičiuojant „vidutinį darbo užmokestį“ pagal pirmąją nuostatą būtų atsižvelgta į suinteresuotojo asmens darbo užmokestį, kurį, atsižvelgiant į jo profesinės karjeros eigą, jis galėjo pagrįstai gauti, jei ir toliau būtų vykdęs savo veiklą valstybėje narėje, kuriai priklauso kompetentinga institucija.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų

klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, redakcijos 58 straipsnio 1 dalis, kurią reikia aiškinti pagal EB 42 straipsnio tikslą, reikalauja, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamoje situacijoje apskaičiuojant „vidutinį darbo užmokestį" pagal pirmąją nuostatą būtų atsižvelgta į suinteresuotojo asmens atlyginimą, kurį, atsižvelgiant į jo profesinės karjeros eigą, jis galėjo pagrįstai gauti, jei ir toliau būtų vykdęs savo veiklą valstybėje narėje, kuriai priklauso kompetentinga institucija.

Parašai.